

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА**

Факультет економічний

Кафедра менеджменту і маркетингу

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОК 20. Менеджмент

Освітня програма «Маркетинг»

Спеціальність 075 «Маркетинг»

Галузь знань 07 Управління та адміністрування

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол №1 від «31» 08 2022 р.

м. Івано-Франківськ – 2022 р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація.....	3
2. Опис дисципліни.....	3
3. Структура курсу (зразок).....	4
4. Система оцінювання курсу.....	6
5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу	6
6. Ресурсне забезпечення.....	7
7. Контактна інформація.....	7
8. Політика навчальної дисципліни.....	8

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Менеджмент
Освітня програма	Маркетинг
Спеціалізація (за наявності)	-
Спеціальність	075 «Маркетинг»
Галузь знань	07 Управління та адміністрування
Освітній рівень	Перший (бакалаврський) рівень
Статус дисципліни	основна
Курс / семестр	2 курс/3,4 семестр
Розподіл за видами занять та годинами навчання (якщо передбачені інші види, додати)	Лекції – 44 год. Семінарські заняття – 46 год. Самостійна робота – 180 год.
Мова викладання	українська
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua

2. Опис дисципліни

Мета та цілі курсу (в межах мети на цілей ОП)

Менеджмент – це наука, що вивчає і розкриває сукупність принципів, методів, засобів і форм управління виробництвом з метою підвищення його ефективності; раціональні способи управління діловими організаціями; це особлива галузь наукових знань і професійної спеціалізації управляючих-менеджерів, які складають адміністративний штат, а їхня функція полягає в керівництві людьми в організаціях з метою досягнення поставлених цілей, використовуючи працю та інтелект працівників, а також цілеспрямована мотивація персоналу на ринковий успіх підприємства.

Предмет менеджменту – процеси, методи та інструментарій управління діяльністю підприємства; вивчення засад управлінської діяльності таких, як закони, закономірності, принципи, механізми та моделі, що використовуються в управлінні організаціями, підприємствами, корпораціями, господарськими товариствами тощо; проектування систем менеджменту.

Об'єкт менеджменту – процес управління виробничо-господарською діяльністю підприємств, корпорацій, господарських товариств, об'єднань та інших організацій.

Метою викладання навчальної дисципліни «Менеджмент» є виклад студентам теоретичних основ сучасного менеджменту як самостійного виду професійної діяльності – управління в умовах ринкової економіки, формування у майбутніх фахівців сучасного управлінського мислення та системи спеціальних знань у сфері менеджменту, розуміння концептуальних основ системного управління організаціями; формування навичок організаційного проектування; формування умінь моніторингу основних ситуаційних факторів зовнішнього середовища; набуття умінь з прийняття обґрунтованих управлінських рішень та формулювання цілей діяльності підрозділів організації, набуття умінь оцінки діючих та створення ефективних структур управління організацією та механізмів координації діяльності виконавців та їх груп; формування навичок визначення центрів відповідальності організаційного формування.

Програмні компетентності:

ПК. Здатність вирішувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі маркетингової діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів маркетингу і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

ЗК3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК4. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК5. Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.

ЗК6. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
ЗК7. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
ЗК8. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.
ЗК11. Здатність працювати в команді.
ЗК14. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.
СК4. Здатність впроваджувати маркетингову діяльність на основі розуміння сутності та змісту теорії маркетингу і функціональних зв'язків між її складовими.
СК6. Здатність проводити маркетингові дослідження у різних сферах маркетингової діяльності.
СК7. Здатність визначати вплив функціональних областей маркетингу на результати господарської діяльності ринкових суб'єктів.
СК12. Здатність обґрунтовувати, презентувати і впроваджувати результати досліджень у сфері маркетингу.
СК14. Здатність пропонувати вдосконалення щодо функцій маркетингової діяльності.

Програмні результати навчання:

ПРН3. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань у сфері маркетингу.
ПРН4. Збирати та аналізувати необхідну інформацію, розраховувати економічні та маркетингові показники, обґрунтовувати управлінські рішення на основі використання необхідного аналітичного й методичного інструментарію.
ПРН5. Виявляти й аналізувати ключові характеристики маркетингових систем різного рівня, а також особливості поведінки їх суб'єктів.
ПРН6. Визначати функціональні області маркетингової діяльності ринкового суб'єкта та їх взаємозв'язки в системі управління, розраховувати відповідні показники, які характеризують результативність такої діяльності.
ПРН13. Відповідати за результати своєї діяльності, виявляти навички підприємницької та управлінської ініціативи.
ПРН14. Виконувати функціональні обов'язки в групі під керівництвом лідера, приймати нестандартні маркетингові рішення.

3. Структура курсу

№	Тема	Результати навчання	Завдання
1.	Тема 1. Вступ до менеджменту	ПРН:3	- тести - питання
2	Тема 2. Середовище організації. Маркетингове середовище фірми.	ПРН:3,6	- тести - питання - завдання
3.	Тема 3. Планування та цілі організації. Організація маркетингового менеджменту як складової управління підприємством.	ПРН:3,5,13	- тести - питання - завдання
4.	Тема 4. Маркетинг в системі управління підприємством.	ПРН: 3,4,5,6	- тести - питання - завдання
5.	Тема 5. Ухвалення управлінського рішення.	ПРН:4,5	- тести - питання - завдання

6.	Тема 6. Підприємництво. Стратегії підприємницьких організацій. Вагоме значення маркетингових стратегій в підприємницькій діяльності.	ПРН:4,13	- тести - питання - завдання
7.	Тема 7. Менеджмент нових підприємств	ПРН:4,5	- тести - питання - завдання
8.	Тема 8. Структура організації. Створення маркетингових організаційних структур підприємства.	ПРН: 3,5,13	- тести - питання - завдання
9.	Тема 9. Проект організації та управління маркетингом на підприємстві.	ПРН: 3,4	- тести - питання - завдання
10.	Тема 10. Організаційні зміни та маркетингові інновації.	ПРН: 3,4,13	- тести - питання - завдання
11.	Тема 11. Менеджмент людських ресурсів.	ПРН: 3,4	- тести - питання - завдання
12.	Тема 12. Диверсифікації робочої сили. Менеджмент диверсифікації в організаціях.	ПРН:5,6	- тести - питання - завдання
13.	Тема 13. Керування індивідуальною поведінкою.	ПРН:4,5	- тести - питання - завдання
14.	Тема 14. Мотивація роботи працівників маркетингового відділу.	ПРН: 3,5,13	- тести - питання - завдання
15.	Тема 15. Стиль керівництва. Лідерство.	ПРН:4,5,14	- тести - питання - завдання
16.	Тема 16. Комунікації в організаціях.	ПРН:4,5	- тести - питання - завдання
17.	Тема 17. Менеджмент груп та команд.	ПРН:4,5,14	- тести - питання - завдання
18.	Тема 18. Керування контролюванням.	ПРН:4,5	- тести - питання - завдання
19.	Тема 19. Комплексне керування якістю.	ПРН:4,5	- тести - питання - завдання
20.	Тема 20. Операційний менеджмент як контроль.	ПРН:4,5	- тести - питання - завдання

21.	Тема 21. Зарубіжні системи менеджменту.	ПРН:	- тести - питання - завдання
22.	Тема 22. Сучасні виклики для менеджменту.	ПРН:4,6	- тести - питання - завдання

4. Система оцінювання курсу. Залік 3 семестр

Накопичування балів під час вивчення дисципліни.	
Види навчальної роботи	Максимальна кількість балів
Лекції	0
Семінарські заняття	80
Контроль самостійної роботи	10
Індивідуальне завдання	10
Максимальна кількість балів	100

Система оцінювання курсу. Екзамен 4 семестр

Накопичування балів під час вивчення дисципліни	
Види навчальної роботи	Максимальна кількість балів
Лекції	0
Семінарські заняття	40
Контроль самостійної роботи	10
Екзамен	50
Максимальна кількість балів	100

5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу

Види навчальної роботи	Навчальні тижні																						Разом
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	
Лекції																							-
Семінарські з-тя	-	-	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5								80
КСР																10							10
Інд. завдання																10							10
Всього за тиж-нь			5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	20							100

Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу

Види навчальної роботи	Навчальні тижні																			Разом		
	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41		42	43
Лекції																						-
Семінарські з-тя	-	-	5	5	5	5		5	5	5	5	5	5	5	5	5		5	5			40
КСР							5										5					10
Екзамен																				50		50
Всього за тиж-нь			5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	50		100

6.Ресурсне забезпечення

Матеріально-технічне забезпечення	Мультимедіа, лабораторії, комп'ютери та інше
Література:	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Балановська Т.І., Гоголя О.П., Троян А.В. Менеджмент: навчальний посібник. Київ: ЦП «Компринт», 2017. - 465 с. 2. Балановська Т.І., Гоголя О.П., Троян А.В. Словник-довідник з управління персоналом. Київ: ЦП «Компринт», 2017. - 516 с. 3. Божидарнік Т.В., Василик Н.М. Креативний менеджмент: навчальний посібник. Херсон: ОЛДІ-ПЛЮС, 2014. - 498 с. 4. Бондарчук О. Ситуаційний менеджмент Київ: Центр навчальної літератури, 2019. - 326 с. 5. Виноградський М., Виноградська А., Шканова О. Організація праці менеджера. Навчальний посібник. Київ: Центр навчальної літератури, 2012. - 504 с. 6. Гоголя О.П., Харенко Г.А. Менеджмент діяльності підприємств на ринку товарів і послуг. Навчальний посібник. Київ. 2018. - 410 с. 7. Гуменник В.І., Копчак Ю.С. Менеджмент організацій: Навч. посіб. / Гуменник В.І., Копчак Ю.С. — К., 2012. — 503 с. 8. Капінос Г.І., Бабій І.В. Операційний менеджмент Навчальний посібник. - К.: Центр навчальної літератури, 2017. – 352 с. 9. Коваленко О, Федоренко В., Мошек Г. Менеджмент організації. Теорія та практика. Навчальний посібник. - К.: Центр навчальної літератури, 2019. – 808 с. 10. Кокарев М. Основи менеджменту. Шпаргалка для студента №4 – К.: Торсінг, 2011. – 32с. 11. Кучеренко Д. Г. Менеджмент. Курс лекцій. 2-ге видання / Д.Г. Кучеренко. – Київ: Центр учбової літератури, 2020. - 184 с. 12. Мазур В. С. Навчально-методичний комплекс “Менеджмент: теорія і практика”– Тернопіль : ТНЕУ, 2015. – 200 с. 13. Маркіна І.А. Контролінг для менеджерів. [текст] навч. посібник. / : І.А. Маркіна, О.М. Таран-Лала, М.В. Гунченко – К.: «Центр учбової літератури», 2013. - 304 с. 14. Мильнер, Б. З. Теория организации : учебник / Б. З. Мильнер. — Изд. 7-е, перераб. и доп. — М. : ИНФРА-М, 2010. — 864 с. 15. Мотивуючі функції лідерства та їхня реалізація в управлінні розвитком регіону / М. А. Йохна, В. В. Стадник // Управлінське лідерство: виклики сьогодення : колект. монографія / за заг. ред. В. В. Толкованова. – Хмельницький : ПП Мельник А. А., 2013. – С. 45–74. 16. Назарчук Т., Косіюк О. Менеджмент організацій - К.: Центр навчальної літератури, 2018. – 560 с. 17. Негрей М., Тужик К. Теорія прийняття рішень - К.: Центр навчальної літератури, 2018. – 272 с. 18. Рокоча В.В. Міжнародний менеджмент: Навчальний посібник / В.В. Рокоча, Б.М. Одягайло, В.І. Терехов – К. : ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК», 2016. – 172 с. 	

19. Підгірна В.Н. Менеджмент: тренінговий курс: навч.практ. Чернівці: Чернів.нац.у-т ім. Ю. Федьковича, 2019. 160 с.
20. Пітер Ф. Друкер Виклики для менеджменту XXI століття – К.: КМ-БУКС 2020 -240с.
21. Сагер Л. Управління внутрішніми комунікаціями підприємств. Теорія, методика, практика - К.: Центр навчальної літератури, 2018. – 197 с.
22. Свидрук І.І. Креативний менеджмент: навчальний посібник. / І.І. Свидрук, Ю.І. Осік – Алма-Ата: «Бастау», 2017. – 360 с.
23. Свидрук І. І. Концептуально-методологічні основи розвитку креативного менеджменту національного господарства України: монографія / І. І. Свидрук. – Львів : Растр-7, 2018. – 450 с.
24. Свидрук І.І., Миронов Ю.Б. Психологія управління та конфліктологія: Підручник. - Львів: Видавництво Львівського торговельно-економічного університету, 2017. - 320 с.
25. Скібіцька Л.І. Організація праці менеджера Навч. посібник. – К.: Центр учбової літератури, 2010. – 360 с.
26. Скібіцька Л., Матвеев В., Щелкунов В. , Подреза С. Антикризовий менеджмент – К.: Центр навчальної літератури, 2017 - 584 с.
27. Скрипко Т.О. Інноваційний менеджмент Підручник. - К.: Знання, 2011. - 423 с.
28. Стадник, В. В. Менеджмент: підруч. Для студ. Вузів. / В. В. Стадник, М. А. Йохна. 2-е вид., допов. Київ : Академвидав, 2010. - 472 с.
29. Токмакова І., Дикань В., Зубенко В. Стратегічне управління. Навч. посібник. – К.: Центр навчальної літератури, 2019 – 272 с.
30. Трут О.О. Операційний менеджмент Підручник. - К.: Академвидав, 2013. - 348 с.
31. Трут О. О. Теоретико-методологічні засади управління результативністю організації : монографія / О. О. Трут. – Львів : вид-во ЛТЕУ, 2018. – 420 с.
32. Федоренко Валентин, Бондаренко Євгеній, Іткін Олександр, Анін Віктор, Федоренко Станіслав Менеджмент: Підручник. – К.: ВД «Алерта», 2014. – 652 с.
33. Хміль Ф.І. Успішна кар'єра в менеджменті: прагматичний підхід Львів: Растр-7, 2010. - 151 с.
34. Шморгун Л.Г. Менеджмент організацій: Навчальний посібник / Л.Г. Шморгун. — К. : Знання, 2010. — 452 с.
35. Офіційний сайт бази українського законодавства в Інтернет. URL : www.lawukraine.com.
36. Офіційний сайт Державної служби статистики. URL : www.ukrstat.gov.ua.
37. Офіційний сайт електронної бібліотеки. URL : www.lib.com.ua.
38. // <http://economics.ukr.net/management.htm> - Економіка. Економічні новини Україна та Світу;
39. <http://www.sebso.com.ua/> - система електронного бізнесу і торгівлі в Internet.
40. <http://udc.com.ua/> - проект про бізнес-технології, головні теми: кооперація, системи управління якістю, маркетинг і Internet, дисконтна програма.
41. Державний комітет статистики України // Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>
42. Міжнародний центр перспективних досліджень // Режим доступу: <http://www.icps.kiev.ua>
43. Інститут економіки і прогнозування НАН України // Режим доступу з: <http://www.ief.org.ua>

7. Контактна інформація

Кафедра	Кафедра менеджменту та маркетингу Прикарпатський національний університет ім. Василя Стефаника м. Івано-Франківськ, вул. Шевченка, 57 Гуманітарний корпус, восьмий поверх, ауд. 810 (0342)55-32-32 kmim@pnu.edu.ua
---------	--

Викладач (і)	Копчак Юрій Степанович - кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри менеджменту і маркетингу
Контактна інформація викладача	yurii.korchak@pnu.edu.ua

8. Політика навчальної дисципліни

Академічна доброчесність	<p>Процес вивчення навчальної дисципліни відповідає принципу академічної доброчесності Кодексу честі ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» від 29 грудня 2015 року.</p> <p>Дотримання академічної доброчесності засновується на ряді положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів вищої освіти та викладачів університету:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Кодекс честі ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» – Положення про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі студентів ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». – Положення про Комісію з питань етики та академічної доброчесності ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». – Положення про запобігання академічному плагіату у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». – Склад комісії з питань етики та академічної доброчесності ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». – Лист МОН України «До питання уникнення проблем і помилок у практиках забезпечення академічної доброчесності». <p>За порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності: повторне проходження оцінювання (контрольна робота, іспит, залік тощо); повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми; відрахування з навчального закладу; позбавлення академічної стипендії; позбавлення наданих навчальним закладом пільг з оплати навчання.</p>
Пропуски занять (відпрацювання)	<p>Відвідування занять є обов'язковим елементом вивчення дисципліни, за винятком пропусків за поважної причини, що підтверджена відповідним документом.</p> <p>Можливість і порядок відпрацювання пропущених студентом занять регламентується «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ «Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019).</p>
Виконання завдання пізніше встановленого терміну	<p>Виконання завдання пізніше встановленого терміну допускається в разі поважної причини, що підтверджена відповідним документом, але до складання форми підсумкового контролю.</p> <p>У разі виконання завдання студентом пізніше встановленого терміну, без попереднього узгодження ситуації з викладачем, оцінка за завдання - «незадовільно», відповідно до «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ «Прикарпатського національного університету</p>

	ім. Василя Стефаника ” (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019)
Невідповідна поведінка під час заняття	Невідповідна поведінка під час заняття регламентується рядом положень про академічну доброчесність (див. вище) та може призвести до відрахування здобувача вищої освіти (студента) «за порушення навчальної дисципліни і правил внутрішнього розпорядку вищого закладу освіти», відповідно до п.14 «Відрахування студентів» «Положення про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів вищих закладів освіти» - ознайомитися із положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативнідокументи/polozhenja/
Додаткові бали	За рішенням кафедри студентам, які брали участь у науково-дослідній роботі (роботі конференцій, студентських наукових гуртків та проблемних груп, підготовці публікацій), а також були учасниками олімпіад, конкурсів, можуть присуджуватися додаткові бали «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ “Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника ” (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019) –
Неформальна освіта	Можливість зарахування результатів неформальної освіти регламентується «Положенням про порядок зарахування результатів неформальної освіти у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №819 від 29.11.2019) Результати неформальної освіти можуть зараховуватися/перезараховуватися за виконання самостійної роботи та накопичення (відпрацювання) балів за відповідну тему семінарського навчання.

Викладач _____ **Копчак Юрій Степанович**